

سه چهار نکته

۷۷۷ استچین
سبک سنگین رنگین

♦
دکتر عزیز حاجی کهجوق

انتشارات آیدین

سرشناسه	حجاجی، عزیز، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	سه چهار نکته: (۴۴۴ دستچین سبک سنگین رنگین)/ عزیز حجاجی کهجوق.
مشخصات نشر	تبریز: آیدین: انتشارات یانار، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۷۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۷۲۸-۰۰۰-۳
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	ادبیات فارسی -- مجموعه‌ها
موضوع	Collections – Persian literature :
موضوع	نثر فارسی -- مجموعه‌ها
موضوع	Persian prose literature – Collections :
موضوع	شعر فارسی -- مجموعه‌ها
موضوع	Persian poetry -- Collections :
رده بند: شکره	PIR۳۰۰۵
دهی	۸/۰۶۸
شماره کتابشناسی ملی	۵۷۷۷۰۳۹

انتشارات آیدین

انتشارات یانار

تبریز، خیابان شریعتی شمالی، نرسیده به سینما ۲۹، پلاک ۲۹

تلفن: ۳۵۵۵۳۲۵۹ - فاکس: ۳۵۵۳۰۵۲۳ - ۴۱

Email: Aydin.publication @ Gmail.com

سه چهار نکته (۴۴۴ دستچین سبک سنگین رنگین)

دکتر عزیز حجاجی کهجوق

* چاپ اول ۱۳۹۸ تبریز * شمارگان ۱۰۰۰ نسخه * قیمت ۳۵۰۰ تومان

* چاپ و صحافی امین * حروفچینی آیشن کامپیوتر

۹۷۸-۶۲۲-۶۷۲۸-۰۰۰-۳

فهرست مطالب

۲۶..... (۱۷) فرعون و ابلیس	۱۵..... پیشگفتار
۲۶..... (۱۸) نشاط فهمیدن	پاره نخست: (سه چهار کند)
۲۶..... (۱۹) جهنم بی حساب	۲۳..... (۱) کوه نور
۲۷..... (۲۰) دروغگوی نرون	۲۳..... (۲) اخلاق تولستوی
۲۷..... (۲۱) گوشت گربه	۲۳..... (۳) موش دزد
۲۷..... (۲۲) هوراس و شعر	۲۴..... (۴) اسب و ارمنی
۲۷..... (۲۳) تنگنای زکریای رازی	۲۴..... (۵) شناختن زن و مرد
۲۷..... (۲۴) مار برب و شرق	۲۴..... (۶) گوش بزرگ
۲۸..... (۲۵) لقب یادگار	۲۴..... (۷) مذهب برزگری
۲۸..... (۲۶) دشمن رمدکی	۲۴..... (۸) فرق خروشچف با مسیح (ع)
۲۸..... (۲۷) مساحت علم	۲۴..... (۹) کنارتر
۲۸..... (۲۸) گور سلطان محمود	۲۵..... (۱۰) پیران و پوران
۲۹..... (۲۹) عرب و عجم	۲۵..... (۱۱) توی دیگ و زیر دیگ
۲۹..... (۳۰) بنای سیاست	۲۵..... (۱۲) سرود سه در سه
۲۹..... (۳۱) پیری زودرس	۲۵..... (۱۳) جهان سوم
۲۹..... (۳۲) خون پشه	۲۵..... (۱۴) گپ و گفت دیوانه‌ها
۲۹..... (۳۳) زمان	۲۶..... (۱۵) برگ کلمات
۳۰..... (۳۴) یخشی در	۲۶..... (۱۶) صف کمال

- ۳۵) مراتب شعرا ۳۰
- ۳۶) مروارید بهشت ۳۰
- ۳۷) حیات و ممات ۳۰
- ۳۸) اثر انگشت خدا ۳۰
- ۳۹) بوی جوراب مزدک ۳۱
- ۴۰) مردان کوچک و مردان بزرگ ۳۱
- ۴۱) مند یا هنت «جگرخوار» ۳۱
- ۴۲) بهترین مردان ۳۱
- ۴۳) مرام مار ۳۱
- ۴۴) طینت مرد و زن ۳۲
- ۴۵) انواع تناسخ و گردنی ۳۲
- ۴۶) دهن کجی ۳۲
- ۴۷) بدترین الفاظ ۳۲
- ۴۸) از اشارت‌های افلاطون ۳۲
- ۴۹) تصنیف بد ۳۳
- ۵۰) خر و انجیر ۳۳
- ۵۱) چهل طوطی ۳۳
- ۵۲) اسم سگ ۳۳
- ۵۳) نهم باجیم ۳۳
- ۵۴) موشان امیرخور ۳۴
- ۵۵) اجتماع گرگان ۳۴
- ۵۶) بهترین زینت زن از نگاه دختر ارسطو ۳۴
- ۵۷) شوخی خداوند ۳۴
- ۵۸) انگشتان قضا ۳۴
- ۵۹) دراز شنبه ۳۴
- ۶۰) عشق و رمان ۳۵
- ۶۱) وصیت بزرگان ۳۵
- ۶۲) ضرب‌المثل ۳۵
- ۶۳) رشک مولانا ۳۵
- ۶۴) فلزات کیومرث ۳۵
- ۶۵) سامری و حسن بصری ۳۶
- ۶۶) ضرب‌المثل ۳۶
- ۶۷) لوطی ۳۶
- ۶۸) معما ۳۶
- ۶۹) لیوان یا لیقوان ۳۶
- ۷۰) جواب دندان‌شکن گاو ۳۷
- ۷۱) سیدبحرینی ۳۷
- ۷۲) مدرس و بوق حمام ۳۷
- ۷۳) راه رسیدن به جاودانگی ۳۷
- ۷۴) یکرنگی و دورنگی ۳۸
- ۷۵) دو چهل ۳۸
- ۷۶) دروغ نزد ایرانیان ۳۸
- ۷۷) کتاب‌الدین شیرازی ۳۸
- ۷۸) غایب و واشنگتن ۳۸
- ۷۹) عداوت و سم و ان ۳۹
- ۸۰) ضرب‌المثل ۳۹
- ۸۱) وجه تسمیه «صفر» ۳۹
- ۸۲) عمادالدین نسیمی ۳۹
- ۸۳) مضرت قلیان ۴۰
- ۸۴) خوراک چینی‌ها ۴۰
- ۸۵) جولاهه ۴۰
- ۸۶) حکیم باشی ۴۰
- ۸۷) نماز مردمان بخارا ۴۰

۴۶..... (۱۱۵) مرگ و زندگی	۴۱..... (۸۸) ضرب المثل
۴۷..... (۱۱۶) تنبیه زن بد اخلاق	۴۱..... (۸۹) ارسطو
۴۷..... (۱۱۷) حیا	۴۱..... (۹۰) شیخ الیاس
۴۷..... (۱۱۸) عدد سیزده	۴۱..... (۹۱) غلام اعرابی
۴۸..... (۱۱۹) بوی مشک و گلاب	۴۱..... (۹۲) محکومیت دیوجانس
۴۸..... (۱۲۰) نظم کانت	۴۲..... (۹۳) اختراع خنده
۴۸..... (۱۲۱) چهارپا	۴۲..... (۹۴) هر قد می خواهی
۴۹..... (۱۲۲) خنده خدا	۴۲..... (۹۵) فرخو پیغمبران
۴۹..... (۱۲۳) ضرب المثل	۴۲..... (۹۶) بترس، بترس
۴۹..... (۱۲۴) پیشروی مشروط	۴۲..... (۹۷) چاه وارونه
۴۹..... (۱۲۵) افلاطون شیرین بیان	۴۳..... (۹۸) فرق بین علم و معرفت
۴۹..... (۱۲۶) طوسی و رازی	۴۲..... (۹۹) نور علی نور
۵۰..... (۱۲۷) حافظ و سعدی	۴۲..... (۱۰۰) بدترین هوو
۵۰..... (۱۲۸) فلسفه روزه	۴۱..... (۱۰۱) ضرب المثل
۵۰..... (۱۲۹) احترام فرزند رسول (ص)	۴۳..... (۱۰۲) خدای ثروت
۵۰..... (۱۳۰) اسم و لون آب	۴۴..... (۱۰۳) هنر زنان
۵۱..... (۱۳۱) بدخ	۴۴..... (۱۰۴) میکرب
۵۱..... (۱۳۲) سقا	۴۴..... (۱۰۵) تعریف افلاطون از انسان
۵۱..... (۱۳۳) حسرت زنون	۴۴..... (۱۰۶) ضرب المثل
۵۱..... (۱۳۴) عادت شغلی	۴۵..... (۱۰۷) قیصر
۵۱..... (۱۳۵) آقا	۴۵..... (۱۰۸) استرابون
۵۲..... (۱۳۶) تحفه ولیمه	۴۵..... (۱۰۹) حق التألیف میلتون
۵۲..... (۱۳۷) یحیی بن معاذ	۴۵..... (۱۱۰) خانه خراب
۵۲..... (۱۳۸) ضرب المثل	۴۶..... (۱۱۱) زندگی و صندلی دندانپزشکی
۵۲..... (۱۳۹) ذائقه اکبر شاه هندی	۴۶..... (۱۱۲) ضرب المثل
۵۳..... (۱۴۰) امیرکبیر	۴۶..... (۱۱۳) نقاش بدنقش
۵۳..... (۱۴۱) قد و بالای اولاد عباس	۴۶..... (۱۱۴) انواع نویسندگان

- ۱۴۲) مال کافر حربی ۵۳
- ۱۴۳) حرف حرف می آورد ۵۳
- ۱۴۴) سیاستمدار بزرگ ۵۳
- ۱۴۵) باقر و طاهر ۵۴
- ۱۴۶) همسایه ۵۴
- ۱۴۷) روباه و انسان ۵۴
- ۱۴۸) دراکن ۵۵
- ۱۴۹) نجیت ۵۵
- ۱۵۰) رشته کا ۵۵
- ۱۵۱) وجه اشتقاق عامیانه ۵۶
- ۱۵۲) گوشت شمشیر دست ۵۶
- ۱۵۳) قانون و ناصرالدین شاه ۵۶
- ۱۵۴) ضرب المثل ۵۶
- ۱۵۵) درد دندان ۵۶
- ۱۵۶) اطفال ریش سفید در شکم ۵۶
- مادر ۵۷
- ۱۵۷) سقوط الآداب بین الاحباب ۵۷
- ۱۵۸) بازی با سیب ۵۷
- ۱۵۹) مسیح و پلیکان ۵۷
- ۱۶۰) اداره زن ۵۸
- ۱۶۱) زهره و پلنگ ۵۸
- ۱۶۲) جعبه ایلید ۵۸
- ۱۶۳) ضرب المثل ۵۹
- ۱۶۴) الهه عشق و جنون ۵۹
- ۱۶۵) شش شنبه ۵۹
- ۱۶۶) لقمه مشته ۵۹
- ۱۶۷) دنیا در خانه و بهشت در جهنم ۶۰
- ۱۶۸) مادر جحی ۶۰
- ۱۶۹) خلیفه هشت هشتی ۶۰
- ۱۷۰) خوب حرف زدن و حرف خوب ۶۰
- زدن ۶۰
- ۱۷۱) سیب آدم ۶۰
- ۱۷۲) دمستن ۶۱
- ۱۷۳) طنز سقراط ۶۱
- ۱۷۴) کباب شیخ سلیم ۶۱
- ۱۷۵) ضرب المثل ۶۲
- ۱۷۶) علّاف شدن ۶۲
- ۱۷۷) داء و دواء ۶۲
- ۱۷۸) مجازات شیطان ۶۲
- ۱۷۹) علم و دین ۶۳
- ۱۸۰) صندوق عدالت ۶۳
- ۱۸۱) بذر صداقت ۶۴
- ۱۸۲) روموس و رومولوس ۶۵
- ۱۸۳) ضرب المثل ۶۵
- ۱۸۴) باغ و بهار ۶۵
- ۱۸۵) تدبیر و موم ۶۵
- ۱۸۶) تعریف و تهنیت ۶۵
- ۱۸۷) سکوی پرند ۶۶
- ۱۸۸) ده و نه ۶۶
- ۱۸۹) خواب روزانه ۶۶
- ۱۹۰) خوراک هیچی ۶۷
- ۱۹۱) غنی کشمیری ۶۷
- ۱۹۲) قادر و نادر ۶۷
- ۱۹۳) نیمرو ۶۸

۷۵..... ماه غسل یا ماه غسلی..... (۲۲۲)	۶۸..... ضرب المثل..... (۱۹۴)
۷۷..... قلندریا کالنجر..... (۲۲۳)	۶۸..... مَرکب شاعران..... (۱۹۵)
۷۷..... صدای خدا..... (۲۲۴)	۶۸..... قدرت تلقین و توهّم..... (۱۹۶)
۷۷..... بیرتورک، بیر دونیا..... (۲۲۵)	۶۹..... پیش‌بینی ابومسلم..... (۱۹۷)
۷۷..... دایه مومن..... (۲۲۶)	۶۹..... مرد یخیل و جامی..... (۱۹۸)
۷۸..... امیر عاجز..... (۲۲۷)	۶۹..... ضرب المثل..... (۱۹۹)
۷۸..... الگوبرداری..... (۲۲۸)	۶۹..... پوسل اندام آدم و حوا..... (۲۰۰)
۷۸..... نحوست عدد ده..... (۲۲۹)	۷۰..... آریب بحظه سقراط..... (۲۰۱)
۷۸..... خیال و خواب..... (۲۳۰)	۷۰..... بزرگی قدرت و تاهم مدت..... (۲۰۲)
۷۹..... دینار و دانا..... (۲۳۱)	۷۰..... حافظه ما صالح..... (۲۰۳)
۷۹..... تفاوت عشق زن و مرد..... (۲۳۲)	۷۱..... زیرکی معاویه..... (۲۰۵)
۷۹..... پیامبری چنگیز..... (۲۳۳)	۷۱..... بوسفال..... (۲۰۶)
۷۹..... دخل و خرج..... (۲۳۴)	۷۱..... فکر نکردن..... (۲۰۷)
۷۹..... ضرب المثل..... (۲۳۵)	۷۱..... رویا و هنر..... (۲۰۸)
۸۰..... منصور بن موسی..... (۲۳۶)	۷۲..... قناعت کردن با یک دم..... (۲۰۹)
۸۰..... ضرب المثل..... (۲۳۷)	۷۲..... امانت کتاب..... (۲۱۰)
۸۰..... درخت خرما..... (۲۳۸)	۷۲..... حکیم خونسرد..... (۲۱۱)
۸۱..... علّی بن ابی‌تران..... (۲۳۹)	۷۳..... بچه باهوش..... (۲۱۲)
۸۱..... استعاذ رسوا (ص)..... (۲۴۰)	۷۳..... کَرَم بابر میرزا..... (۲۱۳)
۸۱..... مالیات هوا..... (۲۴۱)	۷۳..... ضرب المثل..... (۲۱۴)
۸۱..... تصویر بی‌شباهت..... (۲۴۲)	۷۳..... خاخام بالشتف..... (۲۱۵)
۸۲..... حضرت روبیت..... (۲۴۳)	۷۴..... خر سواری..... (۲۱۶)
۸۲..... خدای قدیم..... (۲۴۴)	۷۴..... کابین ننه حوا..... (۲۱۷)
۸۲..... ثقة‌الاسلام کرمانی و دکتر..... (۲۴۵)	۷۴..... هوش مأمون..... (۲۱۸)
۸۲..... دادسن..... (۲۴۶)	۷۴..... فیل سواری..... (۲۱۹)
۸۲..... تلمود..... (۲۴۶)	۷۵..... شیخ المضیره..... (۲۲۰)
۸۳..... کهکشان راه شیری..... (۲۴۷)	۷۵..... مار عینکی..... (۲۲۱)

- ۲۴۸ خوی کودکان ۸۳
 ۲۴۹ حماقت الاغ ۸۳
 ۲۵۰ ارباب بز ۸۴
 ۲۵۱ دهکده جهانی ۸۴
 ۲۵۲ مقامات و مجالس ۸۴
 ۲۵۳ دانش جاماسب ۸۴
 ۲۵۴ کرکس و شتر ۸۵
 ۲۵۵ لغت بر او ۸۵
 ۲۵۶ میان سال ۸۵
 ۲۵۷ این خنده چیست؟ ۸۵
 ۲۵۸ عمر در ۸۶
 ۲۵۹ این نیز بگذرد ۸۷
 ۲۶۰ سیری ناپذیری انسان ۸۷
 ۲۶۱ درهای معرفت ۸۷
 ۲۶۲ صدای کاشی ۸۷
 ۲۶۳ اسکندر و اسکندر ۸۸
 ۲۶۴ نورعلی شاه ۸۸
 ۲۶۵ خدا و تاری ۸۸
 ۲۶۶ خروس حضرت امیر (ع) ۸۸
 ۲۶۷ گپ و گفت سگ و گربه ۸۹
 ۲۶۸ عبادت خوردنی ۸۹
 ۲۶۹ برای خود زندگی کن ۸۹
 ۲۷۰ فضانورد و جراح مغز ۹۰
 ۲۷۱ خیال‌باف و دیوانه و روان‌شناس ۹۰
 ۲۷۲ قاتق دجله ۹۰
 ۲۷۳ کفتار و آهو ۹۰
 ۲۷۴ یک شمشیر و دو کمر ۹۱
 ۲۷۵ داوری یک طرفه ۹۱
 ۲۷۶ چی چی ها ۹۱
 ۲۷۷ شانه به سر ۹۱
 ۲۷۸ ضرب‌المثل ۹۲
 ۲۷۹ خلاقیت هنری ۹۲
 ۲۸۰ ضرب‌المثل ۹۲
 ۲۸۱ تیمور و همدان ۹۲
 ۲۸۲ ابوالیاس ۹۳
 ۲۸۳ قحط الرجال آغوره ۹۳
 ۲۸۴ حیان بن غضبان ۹۳
 ۲۸۵ زمین بر پشت فیل ۹۳
 ۲۸۶ محمدعلی شاه و روز عاشورا ۹۴
 ۲۸۷ غالیه ۹۴
 ۲۸۸ زمخشری و پای چوبین ۹۴
 ۲۸۹ دشواری بچه‌داری ۹۵
 ۲۹۰ بزرگ‌ترین اختراع بشر ۹۵
 ۲۹۱ دید زواره‌ای ۹۶
 ۲۹۲ ساق درختان ۹۶
 ۲۹۳ اطراف حفت خانه زندگی انسان ۹۶
 ۲۹۴ جهان، حیات و بقا ۹۷
 ۲۹۵ شست‌وشو و شراب ۹۷
 ۲۹۶ مروارید تاجر ۹۸
 ۲۹۷ ریگ در کفش ۹۸
 ۲۹۸ خلیل بن احمد و ابن مقفع ۹۸
 ۲۹۹ نعل اسب ۹۹
 ۳۰۰ نگین انگشتری انوشیروان ۹۹
 ۳۰۱ زن در آسمان ۹۹

۳۲۹) ضرب المثل ۱۰۹	۳۰۲) حرمت دشنام ۱۰۰
۳۳۰) مجمعه ظل السلطان ۱۰۹	۳۰۳) معدل شعبان جعفری ۱۰۰
۳۳۱) سوختگی پدر ۱۰۹	۳۰۴) خواب هراسناک ۱۰۰
۳۳۲) بایکوت ۱۱۰	۳۰۵) چوب راهدارخانه ۱۰۰
۳۳۳) شیطان و زهرمار ۱۱۰	۳۰۶) بهای تیمور ۱۰۱
۳۳۴) اساطیر سومری و آدم و حوا ۱۱۰	۳۰۷) Skull ۱۰۱
۳۳۵) ناقوس ۱۱۱	۳۰۸) خرو و ملی شاه ۱۰۱
۳۳۶) بز بازیگوش ۱۱۱	۳۰۹) به بخت ردن ۱۰۲
۳۳۷) شعر و جنون ۱۱۱	۳۱۰) خدا و خرما ۱۰۲
۳۳۸) از طاووس یا هیچ ۱۱۲	۳۱۱) بی‌انعطافی ۱۰۲
۳۳۹) نجیب نانجیب ۱۱۲	۳۱۲) حیرانی ۱۰۲
۳۴۰) معرفت جانور ۱۱۲	۳۱۳) غم و شادی ۱۰۲
۳۴۱) حيله‌های روباه ۱۱۲	۳۱۴) مگس خان افغان ۱۰۳
۳۴۲) آخرین مسیحی ۱۱۳	۳۱۵) پدرکش پادشاهی را شاید ۱۰۳
۳۴۳) سلطان و دیوانه ۱۱۳	۳۱۶) دو چیز گوارا ۱۰۴
۳۴۴) دانش سقراط ۱۱۳	۳۱۷) زمرد و افعی ۱۰۴
۳۴۵) نان کریمیک ۱۱۳	۳۱۸) الاغ بوریدان ۱۰۵
۳۴۶) دکات خلیل بن احمد ۱۱۴	۳۱۹) خنده زرتشت ۱۰۵
۳۴۷) کتب شاه میرامهدی ۱۱۴	۳۲۰) قیمت شپش ۱۰۶
۳۴۸) خوشایه حال مردم بسطام ۱۱۵	۳۲۱) سلمان آرایشگر ۱۰۶
۳۴۹) اعمش و ابوحنیه ۱۱۵	۳۲۲) رنج بی‌دریغ و با دریغ ۱۰۷
۳۵۰) میرزا رضا و صدراعظم ۱۱۵	۳۲۳) رقص مرغ جان ۱۰۷
۳۵۱) حاجی ساده‌دل ۱۱۶	۳۲۴) محرم و ناصرالدین شاه ۱۰۷
۳۵۲) کاروانسرای شاه عباسی ۱۱۶	۳۲۵) برادرزاده خدا ۱۰۷
۳۵۳) بهترین حرکات ورزشی ۱۱۶	۳۲۶) موجبات فرزند ۱۰۸
۳۵۴) بلای اول شوال ۱۱۷	۳۲۷) تنفر اسکندر ۱۰۸
۳۵۵) ابر بارنده ۱۱۷	۳۲۸) نفرت از آدمی‌زاد ۱۰۸

- ۳۵۶) هوو اندر چاه ۱۱۷
- ۳۵۷) غم و شادی وارونه ۱۱۸
- ۳۵۸) نتایج سه گانه ۱۱۸
- ۳۵۹) یک فنجان آب ۱۱۹
- ۳۶۰) پیکر ملخ ۱۱۹
- ۳۶۱) دبه خوردن ۱۱۹
- ۳۶۲) اختلاف اسم و فعل ۱۲۰
- ۳۶۳) یک جهود دیگر ۱۲۰
- ۳۶۴) شب هزار ساله ۱۲۱
- ۳۶۵) ماهی میانی ۱۲۱
- ۳۶۶) معاویه را از کربلا ۱۲۱
- ۳۶۷) ریش میرزا آقایی نوری ۱۲۱
- ۳۶۸) معامله جفا ۱۲۱
- ۳۶۹) زبان مرغان ۱۲۱
- ۳۷۰) لقب برخی شهرها در گذر زمان ۱۲۲
- ۳۷۱) راندن مزاحم ۱۲۳
- ۳۷۲) شیخ جعل ۱۲۳
- ۳۷۳) ابومعشر بلخی ۱۲۳
- ۳۷۴) دوشاب و نماز ۱۲۴
- ۳۷۵) حرص و قناعت ۱۲۴
- ۳۷۶) مجهولات و معلومات ۱۲۴
- ۳۷۷) باز شلوغ شد ۱۲۵
- ۳۷۸) چلو موش ۱۲۵
- ۳۷۹) اهتمام صوفیه ۱۲۵
- ۳۸۰) اوصاف بزرگمهر ۱۲۶
- ۳۸۱) الحاکم تندرو ۱۲۶
- ۳۸۲) اوصاف رسول (ص) ۱۲۶
- ۳۸۳) ارسطو و عقل ۱۲۶
- ۳۸۴) جامه های مخطط ۱۲۷
- ۳۸۵) قطار محمد ۱۲۷
- ۳۸۶) ابرمت فقم ۱۲۸
- ۳۸۷) لندهور ۱۲۸
- ۳۸۸) دخو ۱۲۸
- ۳۸۹) رسم شلوار ۱۲۸
- ۳۹۰) استادی و مهارت شیطان ۱۲۹
- ۳۹۱) میمون یا شپش ۱۲۹
- ۳۹۲) شاگردان ارسطو ۱۲۹
- ۳۹۳) ضرب المثل ۱۳۰
- ۳۹۴) مصاحبه ۱۳۰
- ۳۹۵) جهت حرکت ساعت ۱۳۰
- ۳۹۶) از شادی شادروان شدن ۱۳۰
- ۳۹۷) مجسمه زنده ۱۳۱
- ۳۹۸) چه جوالدوز ۱۳۱
- ۳۹۹) مراتب فتوت ۱۳۱
- ۴۰۰) مراتب بی با ۱۳۱
- ۴۰۱) شاه خاند ۱۳۲
- ۴۰۲) وصیت عبد زاکانی ۱۳۲
- ۴۰۳) شیخ فلوطین ۱۳۲
- ۴۰۴) خدای پارسی گو ۱۳۳
- ۴۰۵) ادب ۱۳۳
- ۴۰۶) اعداد ۱۳۴
- ۴۰۷) لباس سیاه ۱۳۴
- ۴۰۸) مشعل اهریمن ۱۳۵

۴۰۹) آینه و قهقهه..... ۱۳۵	۴۳۶) نان حلال..... ۱۴۵
۴۱۰) شیر و ماست و کره و روغن..... ۱۳۶	۴۳۷) داغ بهرام..... ۱۴۵
۴۱۱) ایران سعدی یا سعدی ایرانی.. ۱۳۷	۴۳۸) بیمارستان دنیا..... ۱۴۶
۴۱۲) درجات دوستی..... ۱۳۷	۴۳۹) سبیل..... ۱۴۶
۴۱۳) نظر معلم اول در باب ایرانیان.. ۱۳۷	۴۴۰) یک سر و گردن بلندتر..... ۱۴۶
۴۱۴) شیرستانی فدای تیرستانی.. ۱۳۸	۴۴۱) نماد پزشکی..... ۱۴۶
۴۱۵) گربه نام..... ۱۳۸	۴۴۲) کتاب سبز..... ۱۴۷
۴۱۶) فارت رشتی..... ۱۳۸	۴۴۳) جبر فیزیکی..... ۱۴۷
۴۱۷) چهار چهار چهار..... ۱۳۸	۴۴۴) ثمره آگاهی..... ۱۴۸
۴۱۸) سعدی و احمد بن حنبل.. ۱۳۹	پاره دوم: (دو سه نکته دیگر)
۴۱۹) انوری و ملک اشعری..... ۱۳۹	۱) تکلف..... ۱۵۱
۴۲۰) خدا و آرایشگر..... ۱۴۰	۲) ریاضت اسکندر..... ۱۵۱
۴۲۱) حلاوت یافتن..... ۱۴۱	۳) نقطه اتکا..... ۱۵۱
۴۲۲) حجرالاسود سپیدتر از ماه..... ۱۴۱	۴) خوشبختی از نظر عبید..... ۱۵۱
۴۲۳) چهار زندان مؤمن..... ۱۴۱	۵) ریشه بت پرستی از منظر
۴۲۴) زنده از بی مرده!..... ۱۴۲	گر ما به نامه..... ۱۵۲
۴۲۵) کوزه نشکسته..... ۱۴۲	۶) بی خبری ز زگار..... ۱۵۲
۴۲۶) دشمنی اهل قبور..... ۱۴۲	۷) وصیت نارید بسطامی..... ۱۵۲
۴۲۷) آزادی بیان..... ۱۴۲	۸) مرام و معرفت..... ۱۵۲
۴۲۸) رسته به از بسته..... ۱۴۳	۹) عزیز تن و خوار دل..... ۱۵۲
۴۲۹) فا و کاف..... ۱۴۳	۱۰) دو نیمه انسان..... ۱۵۳
۴۳۰) ابن خلکان..... ۱۴۳	۱۱) دسته گل..... ۱۵۳
۴۳۱) خان و خادم..... ۱۴۳	۱۲) طعمه شیر..... ۱۵۳
۴۳۲) وفای سگ..... ۱۴۴	۱۳) حذف زوائد..... ۱۵۴
۴۳۳) از شش جهت..... ۱۴۴	۱۴) حجاج و بزّاز..... ۱۵۴
۴۳۴) مصر و قبطی..... ۱۴۴	۱۵) ضرب المثل..... ۱۵۵
۴۳۵) هفت شین..... ۱۴۵	۱۶) معلم در فرهنگ بشری..... ۱۵۵

۱۵۹..... (۲۶) خودخواهی صوفیانه	۱۵۵..... (۱۷) یک دیگ پر از نخود
۱۵۹..... (۲۷) ارزش وقت	۱۵۶..... (۱۸) بقرطوس
۱۵۹..... (۲۸) اتفاق عجیب	۱۵۶..... (۱۹) دزد بی صدا
۱۶۰..... (۲۹) حذر از مرگ	۱۵۷..... (۲۰) خوش قدم خان
۱۶۰..... (۳۰) مشاعره مرد و زن	۱۵۷..... (۲۱) دماغ کلثویاترا
۱۶۰..... (۳۱) سرکار مانع است	۱۵۷..... (۲۲) عجل بن لجیم
۱۶۱..... (۳۲) از مقامات شیخ	۱۵۷..... (۲۳) مسخ موش و مور
۱۶۱..... (۳۳) حکایت آدم‌ها و کلاغ‌ها	۱۵۸..... (۲۴) سه یار دبستانی
	۱۵۸..... (۲۵) همت و منت

به نام خداوند لوح و قلم

سوگند به محتوای کتاب «سوگند در زبان و ادب فارسی» (تألیف دکتر حسین کیانی، چاپ دانشگاه تهران)

به ریش من به بینی فیل و غیب گاو
به خرس رفیق کن و بوزینه لعاب
به موش زیر سر و گریب خیانت کن
که این هزیر بچنگ است و آن پلنگ بناب
به «ابن صبح» (= گوگ) که سر پنجه با کند چو نجوم
به «ابن عرس» (= راسو) که دم لایه کند چو کلاب

(خاقانی)

که، راست گفته‌اند و درّ و گهر سفته‌اند که «کتاب نوشتن یک شروع، مقدمه نوشتن هم یک طرف»، یا «نوشتن مقدمه کتاب از متن کتاب سخت‌تر است». بر این برای کتابی که از هفت هشت دانه دولت فخریه آزاد است و دلش به هیچ و بوج شاد کتابی که دم به تله هیچ موضوعی نمی‌دهد و از بند هر مخمصه‌ای با ترفندی می‌رهد. و آدم نمی‌داند بقول عزایم خوانان، «از قل اعوذ بزرگ شروع کند یا قل اعوذ کوچک».

اگرچه سر تا ته این کتاب، نکته است و نکته و غیر از «سه چهار نکته» و «دو سه نکته‌ی دیگر»، هزارها نقطه در نقاط مختلف این دشت ناهموار، تخته پوست انداخته‌اند و ولو شده‌اند، با این حال یادآوری چند نکته‌ی دیگر، صدمه‌ای به هیچ خدمه‌ای نمی‌زند و به تریج قبای هیچ مخدومی بر نمی‌خورد. و آن این که: عصر «شتاب» چه بلاهای ارضی

و سماوی و حقیقی و مجازی که بر سر کتاب نیاورده است (یعنی البته که آورده است) و مردمان روزگار به اقتضای زندگانی مکانیکی، بدجوری تنبل و راحت‌طلب و حاضری‌خور و سردرگم و کم‌حوصله و بی‌انگیزه و بی‌هدف و بی‌معنی و بی‌نوا (و خیلی بی‌بی‌های دیگر) گشته‌اند. و زبان حال مبارکشان جز این نیست که «آهای هلو! بیا تو گلو»، اما، نه‌خیر، هلو کدام است و گلو چند؟ اولاد خلف و متخلف آدم، گاهی مثلاً، وقت و حوصله جویدن و خوردن میوه (میوه در اصل لغت به معنی انگور است) ممنوعه و غیرممنوعه را هم ندارند تنها به جرعه‌ای از آبش قناعت می‌کنند و لب را تر؛

فردگی برنامه زندگانی و تنگی وقت و گشادی سرگردانی، دیگر بهانه و توجیهی برای نرسیدن و خواندن حرف مفت و حروف هشت من نه شاهی زمخت، باقی نگذاشته‌اند. ارج و قلم در دوران دودوزه بازی‌ها، شدیداً شیفته و شیدای ایجازند. از طرفی هم، خواه‌خواه تاریخ مصرف روزگار اطناب و روده‌درازی‌های ملال‌آور، قهراً سپری شده است و آن‌ها نه تنها در عصر تلگراف و شتاب، که در عصر رونق نامه و کتاب هم، اهل علم، چکیده و حصره موضوعات و یافته‌ها و خوانده‌ها و شنیده‌های خویش را در کتاب‌هایی زیر عنوان «کشتار مشکل با چننه، منته و الخ» گرد می‌آورند و به رخ می‌کشیدند که هم برای خودشان در مواقع لزوم در دسترس باشد و هم برای سایر بندگان خدا- بی‌آنکه آن همه زحمت و خنکان و دود چراغ را بر خود هموار و استنشاق کنند- قابل استفاده باشد. با این تفاوت که در روزگار حال و آینده، این شیوه و شگرد «مینی‌مال» گونه، کاربرد و رونق بیشتری خواهد یافت. الف‌بای این کتاب پیش‌رو (و پل آن سوی جو)، نیز می‌تواند یک نوع مشکول مشغول‌کننده، آراجه‌ای انبان ابوهریره‌ها و ملاقطب‌ها- با حفظ فاصله جانبی- تلقی شود. که اگر خدا بنیاد و مشیتش اقتضا کند، در مطاوی و لابلای اوراق آن، همه رقم مطلب (تاریخی، ادبی، ذوقی و...) برای بسیاری از سلیقه‌ها و ذائقه‌ها یافت می‌شود؛

پیش از این در جایی دیگر، بر زبان این قلم جاری گشته است که امروزه کتاب‌نویس، خیلی، نباید دربند مشتری از قماش اشرف مخلوقات باشد و بهتر است به فکر بازارهای جایگزین در عوالم دیگر هم باشد و مثلاً در تولیدات کاغذی، اشتها و ذائقه موربانه‌های هزاره سوم به آن سو، را هم منظور بدارد و هر چه در توان و زور دارد در راستای این هدف والا روی دایره بریزد.

القصة، اگر این کتاب که با قدری بومی‌سازی و دست‌درازی «گلچین» و «مونتاز» گونه‌ای است از صدها و شاید هزارها کتاب، توانسته باشد خنده‌ای تر بر لبان خشکیده خواننده احتمالی روزگار بحران‌زده بی‌هویت، بی‌بار و دمی چند وقت او را خوش و خرم دارد و پولکی به قلک دانسته‌های او بیفزاید، مؤلف- دست‌کم در عالم خیال- پاداش (یا تو بگو پادافره) خویش را ستانده است و اگر هم نه، که به حداقل قانع است و زیاده از حد کم‌توقع. و همین که یک زمانی- چه نزدیک و چه دیر و دور- موریانه‌ای خسته از جویدن غذای ننگ‌اری- بر سر شکم مامانی خویش، با این کاغذپاره‌های رنگین شیرهای بمالد و کلاه بگذارد و تغییر ذائقه‌ای بدهد باز، ناخرسند نیست و نه تنها چیزی از کف نداده است، بلکه اگر تب‌های آن موریانه در حق او به هدف اجابت برسد مبلغی هم سود و توفیر کرده است. چه در اخبار اوایل آمده است که یکی از انبیای گذشته، به همراه امتش برای دعای باران به صحرا رفته بود همین که دید موری قوایم (مثلاً دستانش) را به آسمان بلند کرد، به امتش گفت: برگردید که دعای این مور مستجاب شد؛ و البته در درگاه آن خدایی که دعای موری مستجاب است به طریق اولی دلیل محکمه‌پسندی بر رد خواسته یک موریانه در دست نخواهد بود!

از آنجا که احتمال می‌رفت (دو سه نکته) از این سه چهار نکته، تکراری و بدمزه و توزرد و بنجل و آب لمبو و خلاصه بی‌بو و بی‌خاصیت باشد و دراز و پر منقصت از آب دریابید، در بخش ملحقات و مخلفات «دو سه نکته‌ی دیگر» آب گرم تا مثلاً شب، نان و لقمه شبه‌هناک به خانه نبرده باشیم!

راجع به منابع کتاب هم باید گفت که هیچ کتابی یتیم و بی‌کس و ناز نیست و از زیر بته بیرون نیامده است بلکه کتاب‌ها از کتاب‌ها متولد می‌شوند (همانگونه که مثلاً موریانه‌ها از موریانه‌ها زاده می‌شوند)، و این اصلی است مسلم، و جز خالق جهان آفرین هر شیء و پدیده‌ای نیازمند ماده و مدتی- یا حداقل محتاج به گوشه چشمی از اراده خداوند (= کن فیکون)- است و این کتاب هم از این مقوله مستثنا نیست. لکن برای این که این «والدها» و ارجاعات و «قرتی بازی‌ها»، حال و حوصله خواننده احتمالی را مشوش و سرریز نکرده باشند، از آوردن فهرست و مشخصات منابع و اموال مسروقه،

خودداری شده است زیرا اولاً به کسی تعهد محضری و مخبری نداده است که رضایت خاطر او را فراهم بیاورد و ثانیاً این کتاب در پی کسب امتیاز و جواز و اسباب فخر و ناز و این گونه مزخرفات سر تا پا مجاز، نیست که خود را محدود به چارچوب مشخصی بکند و در مقام جلب نظر و تأیید مقامات و ارباب و اصحاب تحقیق (با قاف غلیظ) برآید. از این رو، فارغ از این گونه دغدغه‌های سطحی، کار خویش کرده است و بار خویش برده!

حرف آخر، این که، انگشت بر دریچه هر ورقی از این مدل کتاب‌ها که برزنی - به جهت عدم وابستگی به شرق و غرب و یمین و یسار - با آغوش باز، پذیره نگاه و نگرش تو خواهد بود و زبان حال کاغذی‌اش این‌که: «سلام را تو پاسخ گوی، در بگشای». هم ن!

و درود بی‌پایان بر تو

ای خواننده محترم محتمل الوجود!

کهکشان راه شیری

اسفند ۱۳۹۷ خورشیدی.